



ØKONOMISK KRISE 28. juli 2021

ANALYSE

Udarbejdet af
Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Lønkomensation har især holdt hånden under ufaglærte og faglærte job

Coronakrisen sænkede i løbet af blot tre måneder beskæftigelsen med 80.000 personer. Det er et historisk voldsomt fald i beskæftigelsen, men meget tyder på, at beskæftigelsesfaldet kunne have været endnu større, hvis ikke virksomhederne havde haft muligheden for at sende medarbejdere hjem på lønkomensation. Det holdt hånden under arbejdsmarkedet og betød, at der igen kom hurtig fremgang på arbejdsmarkedet fra sommeren 2020.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Hovedkonklusioner

- Forud for coronakrisen var ca. 2,8 mio. personer i lønmodtagerbeskæftigelse. I denne analyse følges denne gruppe for at undersøge, hvordan de blev påvirket af coronakrisen fra marts til september 2020.
- I april og maj måned var der ca. 225.000 personer på lønkomensation og omkring 50.000, som var ledighedsberørt. Det svarer samlet til, at 11 pct. af jobbene på det danske arbejdsmarked var udsat i disse måneder.
- Hen over sommeren 2020 faldt antallet af personer på lønkomensation markant til blot 2.000 personer i september måned. Trods generelt faldende ledighed på arbejdsmarkedet forblev relativt mange "coronaledige" i ledighed frem til september 2020.
- Især ufaglærte job var udsat i løbet af coronakrisens første tre måneder. Det gælder både målt på ledighed og lønkomensation.

Beskæftigelsen faldt med 80.000 personer

Figuren herunder viser udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen fra januar 2020 til marts 2021. Figuren viser, at antallet af lønmodtagere faldt fra ca. 2,8 mio. personer i januar-februar 2020 til 2,72 mio. personer i maj 2020, hvor beskæftigelsen nåede bunden. Hen over sommeren og efteråret 2020 steg beskæftigelsen igen støt, hvorefter der hen over december 2020 og januar 2021 ses et fald – om end langt mindre end under den første nedlukning af Danmark.

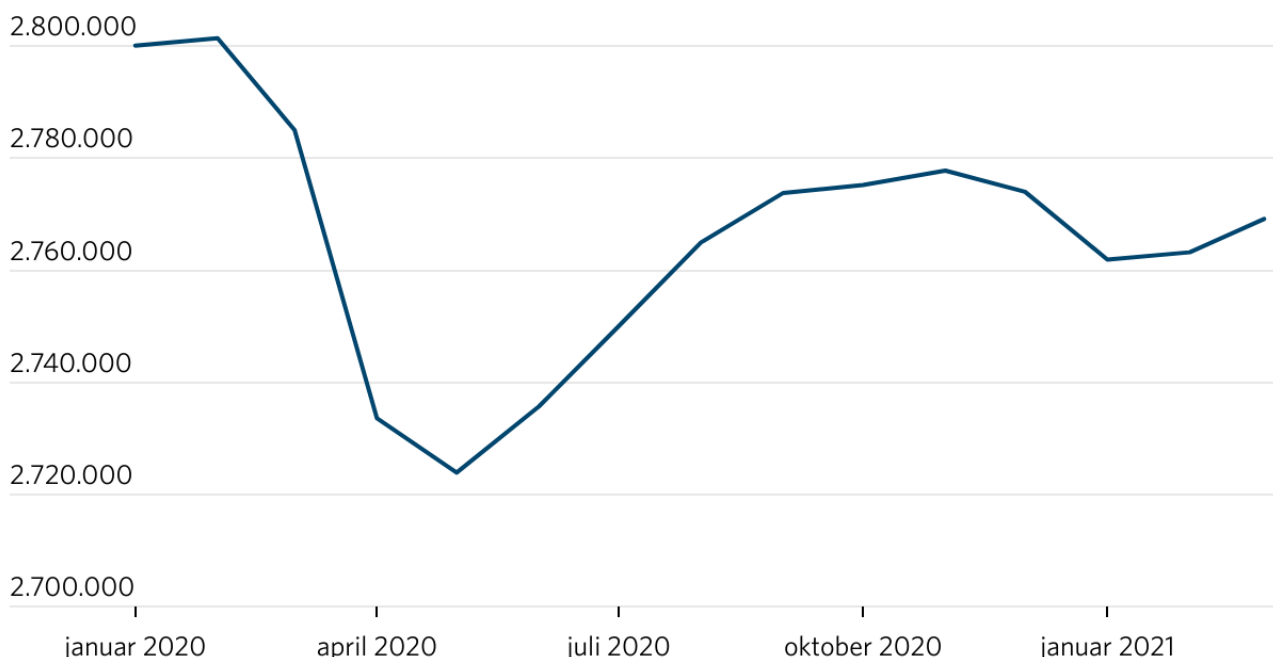
FIGUR 1

Lønmodtagerbeskæftigelsen dykkede i foråret 2020

Figuren viser udviklingen i lønmodtagerbeskæftigelsen i 2020 og 2021 (sæsonkorrigeret)

— Lønmodtagerbeskæftigelse

2.820.000 personer



Anm.: Sæsonkorrigeret.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af DST

Da coronakrisen ramte det danske arbejdsmarked, indførte regeringen og arbejdsmarkedets parter lønkomensation, som er en ordning, hvor virksomheder får komensation for deres medarbejderes løn, hvis medarbejderne hjemsendes uden arbejde i stedet for at blive fyret. Under nedlukningen i foråret 2020 var knap en kvart million lønmodtagere hjemsendt på lønkomensation.

I almindelige opgørelser af beskæftigelsesudviklingen under coronakrisen indgår personer, der er hjemsendt på lønkomensation, som lønmodtagere, hvilket betyder, at påvirkningen af arbejdsmarkedet undervurderes væsentligt. Derfor har vi i denne analyse undersøgt, hvordan coronakrisens første fase ramte forskellige lønmodtagergrupper – både hvad angår lønkomensation og ledighed.

Lønkomensation holdt hånden under tusindvis af job

I denne analyse tages der udgangspunkt i de 2,49 mio. personer mellem 18 og 64 år, der var i lønmodtagerbeskæftigelse forud for coronakrisens første fase, dvs. i januar-februar 2020. Heraf var 275.000 studerende.

Figur 2 viser, hvordan det gik gruppen fra marts til september 2020. Personer i fortsat beskæftigelse indgår ikke i figuren. I marts var knap 300.000 af de lønmodtagere, som var i beskæftigelse forud for coronakrisen enten på lønkomensation, ledige, studerende uden job eller i gruppen af øvrige. Niveauet steg til ca. 400.000 i både april og maj, hvorefter det faldt lidt i juni, før niveauet faldt støt hen over sommeren.

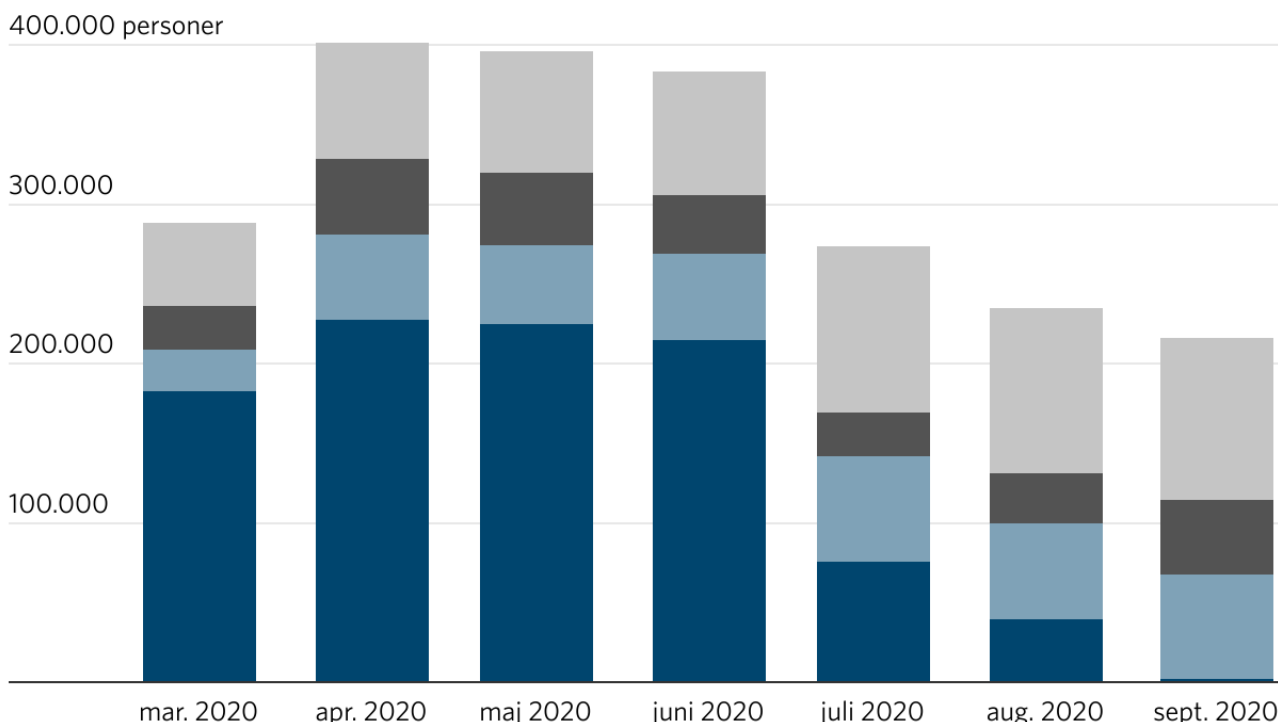
'Øvrige' dækker over personer, der hverken er i lønmodtagerbeskæftigelse, ledige, studerende eller er hjemsendt på lønkomensation. Det gælder f.eks. personer på sygedagpenge eller på passiv kontanthjælp, dvs. ydelser som ikke nødvendigvis er en konsekvens af coronakrisen.

FIGUR 2

Mange lønmodtagere berørt af lønkompensation eller ledighed

Figuren viser arbejdsmarkedsstatus for de lønmodtagere fra februar 2020, som ikke fortsatte i beskæftigelse.

■ Lønkompensation ■ Ledighed ■ Studerende ■ Øvrig



Anm.: Studerende er personer under ordinær uddannelse ekskl. studerende, som samtidig er i beskæftigelse.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

15 pct. af ufaglærte job var udsat under coronakrisens første fase

I det kommende afsnit undersøger vi, hvem der havde de mest udsatte job i coronakrisens første og hårdeste fase, april-juni. Udsatte job defineres som job varetaget af lønmodtagere, der i en måned oplevede enten ledighed eller var på lønkompensation. Der ses bort fra studerende.

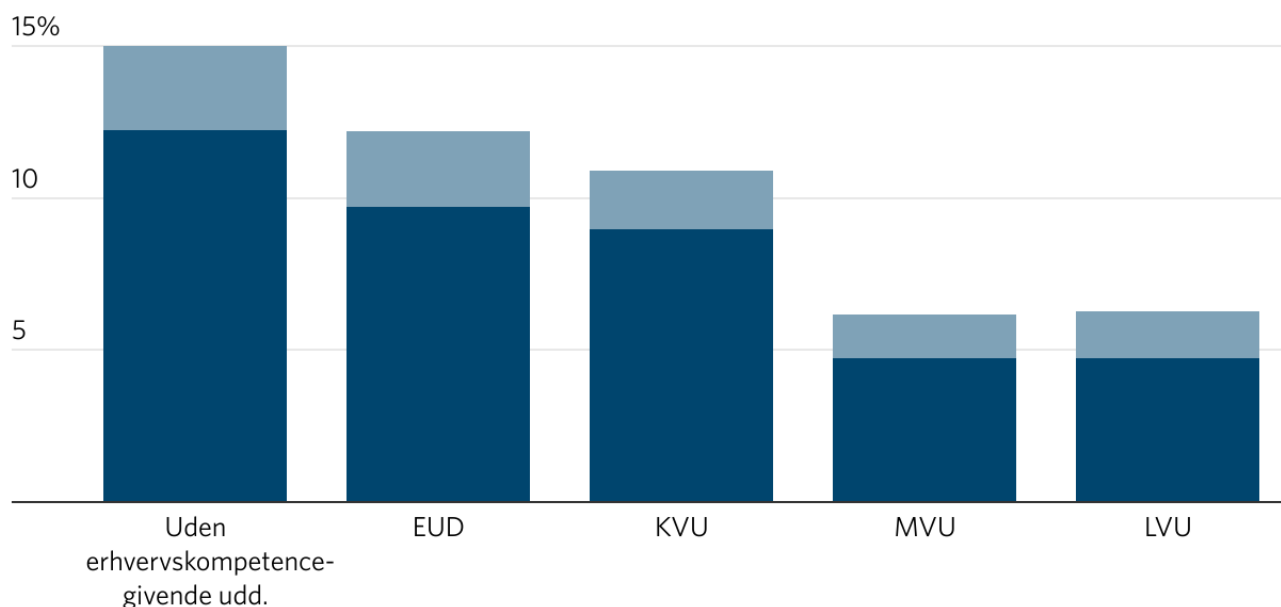
Hen over de tre måneder var der i gennemsnit ca. 15 pct. af arbejdsmarkedets ufaglærte job, der var udsat. Andelen af udsatte job falder med uddannelseslængden, og ca. 12 pct. af faglærte job og 11 pct. af KVVU-job var udsat. 6 pct. af job varetaget af personer med en mellemlang eller lang videregående uddannelse var udsat. For alle uddannelsesgrupperne udgør lønkomensation ca. 75-80 pct. af de udsatte job. Birthe Larsen mfl. har tidligere estimeret¹, at lønkomensation har reddet ca. 80.000 job, som ellers ville være blevet nedlagt. Denne analyses resultater peger på, at især ufaglærte og faglærte job er blevet reddet.

FIGUR 3

Mange ufaglærte job udsat under coronakrisens første fase (april-juni 2020)

Figuren viser andelen af udsatte job fordelt på uddannelsesgrupper. Udsatte job er defineret som job berørt af ledighed eller lønkomensation.

■ Lønkomensation ■ Ledighed



Anm.: Ekskl. studerende. Gennemsnit over perioden april-juni 2020.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Metode

Analysen tager udgangspunkt i registerdata fra Danmarks Statistik og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Der er afgrænset til 18-64-årige personer, der var i lønmodtagerbeskæftigelse i februar 2020 og ikke modtog nogen ydelser i ledighedsstatistikken. Det undersøges, hvorvidt disse lønmodtagere blev ramt af coronakrisen ved at undersøge, hvor mange der overgik til ledighed, og hvor mange der modtog lønkomensation.

Ledighed er opgjort ud fra DREAM, mens lønkomensation er opgjort ud fra DST's register, LONKOMP. Begge dele lægges ned på måneder og kobles til lønmodtagerbeskæftigelsen, som er opgjort ud fra BFL. Uddannelse opgøres ud fra UDDA (opgjort pr. 1. oktober 2019), mens studerende opgøres ud fra KOTRE (opgjort på måneder). Øvrige baggrundskarakteristika stammer fra befolkningsregistret, opgjort pr. 1. januar 2020.

1 <https://research.cbs.dk/en/publications/hj%C3%A6lpepakkerne-reddede-81000-jobs>